Mini-masterclass: Hoe geef je minderheden een stem?

Fanny Matheusen
HUMMUS – The Art of Deep Democracy
trainer –coach-auteur -spreker

1

Menu

- Intro Deep Democracy en kijk op minderheidsstemmen
- Enkele tools ervaren
- Praktijkonderzoek bij kinderen en leerkrachten

2

DEEP DEMOCRACY?

- Paradigmashift
- Groepen kunnen helen
- Holistische benadering

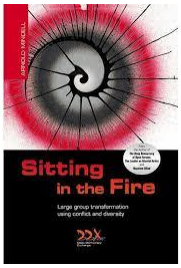

3

Je team, je klas: een ijsberg

- Bewuste: wanneer iedereen er is of er zich van bewust is
- Onbewuste: wanneer niet iedereen er is of er zich van bewust is
- De wijsheid/het potentieel

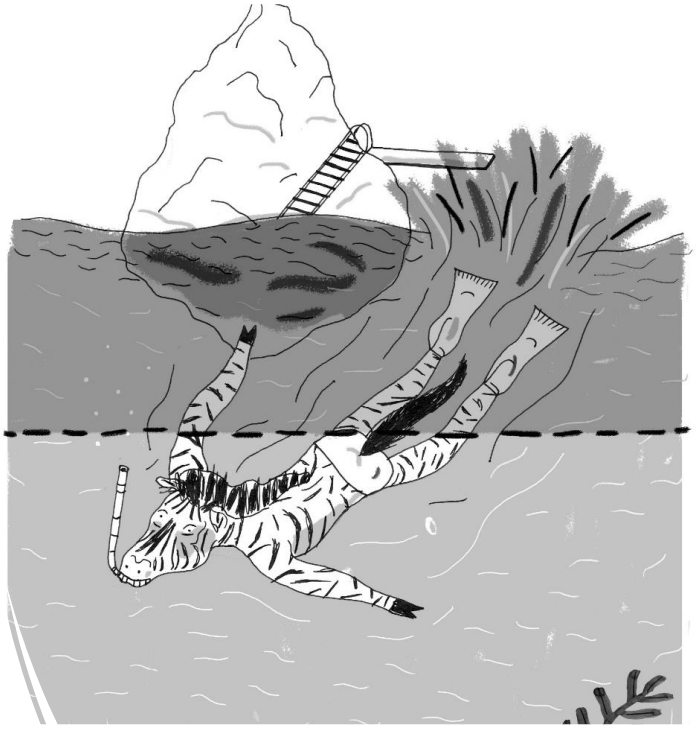

4

5

WEERSTANDSLIJN

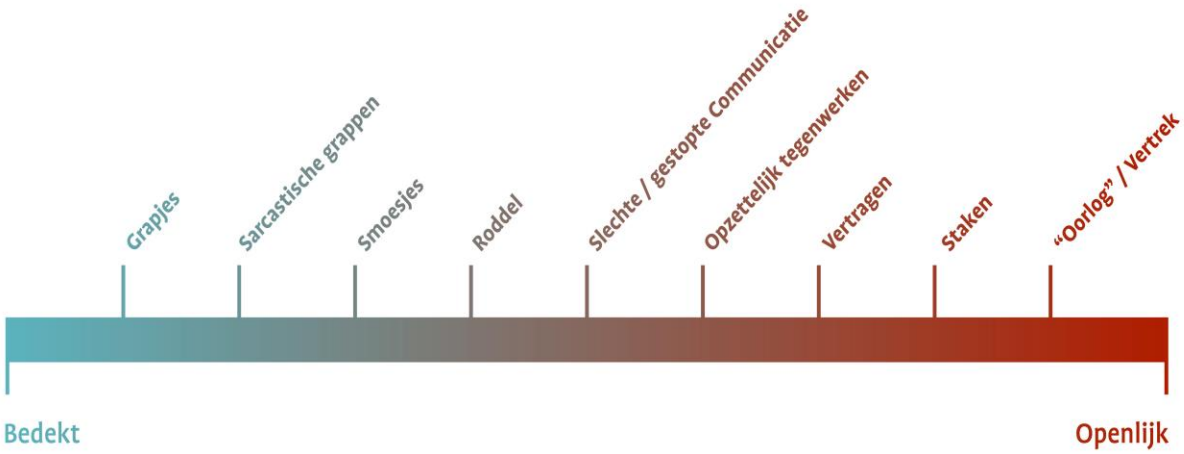

6

Deep Democracy wil iedereen op de bus!

- Gebruik maken van de wijsheid van de groep
- De sabotagelijn in toom houden
- Empoweren: wees je eigen leider!

7

Deep Democracy =

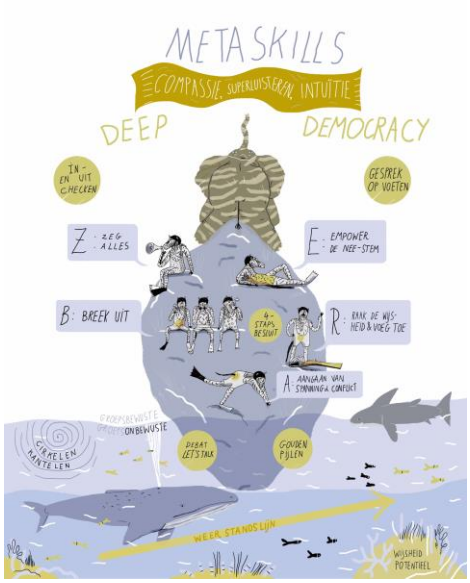

8

Start met: magische vragen
• Wie heeft er nog een heel ander idee?
• Wie herkent dit?
• Wat heb je nodig om?

9

CHECK-IN

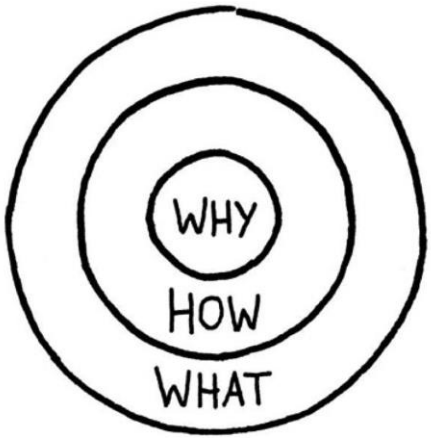
WHY
HOW
WHAT

HIS MASTER'S VOICE
TRI-ERGON
ULTRAPHON
ULTRAPHON
ARTIPHON
ELECTRO SPECIAL
ELECTROLA

10

DEBAT

Stap 1: Akkoord en polariteit benoemen

Stap 2: JA/NEE

Stap 3: Wat springt eruit?
Nieuw? Belangwekkend?
Wat raakt?

Stap 4: Oplossingen/conclusies

11

INCLUSIEVE BESLUITVORMING

1. Verzamel alle invalshoeken
2. Zoek actief naar het alternatief, de -nee
3. Verspreid het alternatief (stemmen)
4. Voeg minderheidswijsheid toe aan meerderheidsbesluit (stemmen)

12

DD= Magie?

Het werkt anders!

- Consent ipv consensus: traag in besluitvorming, snel in implementatie
- Mensen die een verschil durven maken. Die het gesprek met elkaar durven aangaan
- Omarmen van conflict

“Change will not come if we wait for some other person or some other time. We are the ones we've been waiting for. We are the change that we seek.”

13

Onderzoek

EXPLORATIEF ONDERZOEK
ONDERSTEUNINGSTRAJECT

NOVEMBER 2020-
AUGUSTUS 2021

SAMENWERKING KRUIT,
HUMMUS & UCLL

14

Deelnemers

4 Gent, Schaarbeek, Brussel, Mechelen

10 Leerkrachten – derde graad Basisonderwijs op vrijwillige basis – geen voorkennis

15

Onderzoeksvraag

1. Impact van DD-oefenmomenten op leerlingen en leerkrachten op het gebied van inclusie en samenwerking?

2. Kunnen de DD-tools aangebracht worden om mondiale thema's - vaak gevoelige onderwerpen - in de klas te ondersteunen?

16

Oefenmomenten in de klas

DD-tools

Check in (6)
Gesprek op voeten (9)
Debat (4)
Gouden pijlen (1)

Onderwerpen

Mondiale thema's:
water, democratie, duurzame ontwikkeling, klimaat, energie, dieren, economische ongelijkheid, godsdienst, Gezondheid

Actualiteit, paasvakantie, complimenten

17

Impact op leerlingen en leerkracht

Bereikte doelen tijdens de oefenmomenten
Lln durven mening uiten, van mening veranderen en luisteren naar elkaar (7)
Alle leerlingen nemen actief deel (5)
Leerlingen vinden nieuwe ideeën of oplossingen (4)
Leerlingen zijn kritisch ten opzichte van eigen denken en handelen (1)
Leerlingen kunnen zich inleven (1)
Geen doelen bereikt – het oefenmoment verliep niet goed (1)
Andere antwoorden (2)

18

Impact

Niet-bereikte doelen tijdens oefenmomenten
Leerlingen vonden het moeilijk om gevoelens te uiten, naar elkaar te luisteren (5)
Niet alle leerlingen werkten mee of kwamen aan bod (5)
Kwaliteit van de gesprekken kon beter (afronding, vraagstelling, diepgang) (3)
Organisatie van het oefenmoment (omgeving, online) (2)
Klasdynamiek (2)
Als leerkracht de leerlingen loslaten (2)
Geen (3)

19

Impact

De reacties van leerlingen op de oefenomenten
De leerlingen zijn enthousiast, werken mee, zijn gemotiveerd en geïnteresseerd (9)
De leerlingen zijn enthousiast, maar sommigen blijven stil (5)
De leerlingen voelen zich onwennig (4)
Ze luisteren naar elkaar en voelen zich veilig (2)

20

Ondersteuning voor WBE

Impact van DD-tools op WBE
Leerlingen luisteren naar elkaar en respecteren elkaars mening (17)
Leerlingen durven spreken (15)
De leerlingen zijn betrokken bij het thema (12)
Kennis en competenties over het thema (8)
De samenwerking tussen leerlingen (3)

21

DD en WBE na onderzoek

Gebruik van DD-tools voor WBE na het onderzoek
Lkr gaat DD-tools op dezelfde manier inzetten (11)
Lkr gaat DD-tools opnieuw inzetten op een andere manier (9)
Lkr gaat DD-tools niet meer inzetten (0)

- Duurzame inzet van DD-tools
  - Rol als leerkracht
  - Belang ondersteuningstraject
  - Oefening en intervisie
  - Mogelijke uitbreiding binnen klas- en schoolgebeuren

22

Samengevat

- Positieve impact op leerlingen en leerkrachten
  - inclusie en betrokkenheid
  - rol van leerkracht
  - klasdynamiek

- Ondersteunend voor mondiale thema's
  - Meer kennis, vaardigheden, betrokkenheid
  - Ruimte geven aan meerstemmigheid en delen van expertenrol
  - Breder inzetbaar voor klas- en schoolwerking

23

Recept voor meerstemmigheid?

RESEARCH IPV RECEPT

NIEUWSGIERIG IPV NORMEREND

VERTRAGEN IPV VERSNELLEN

UITMUNTENDE PROFESSIONALITEIT IPV UITZONDERINGSBELEID

24

Waarvoor kan je bij HUMMUS terecht?

Trainingen
Meer

Workshops
Meer

Master classes
Meer

Keynotes
Meer

Coaching
Meer

Procesbegeleiding
Meer

We werken met jou rond:

liminaal leiderschap, verbinden in verschil, toonaangevende transities, dynamische dialogen, levend leren en conflict en/in creatie.

25

Dank!

www.van-zondebok-naar-zebra.be
www.rebellerenkanjeleren.be

- Lees het boek
- Boek een lezing
- Volg een training Deep Democracy

www.deep-democracy.be

Follow us on Facebook, Instagram en LinkedIn

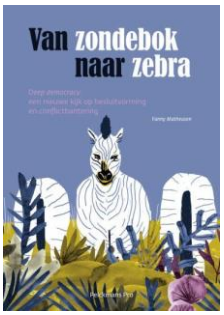

26